

Zrekompensować samorządom utracone dochody i powiększyć ich katalog

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 26, wrzesień 2019 13:57

Jarosław Komża

Odsłony: 635

Samorządowcy zgromadzeni na XIX Kongresie Gmin Wiejskich, pokazując, że wydatki inwestycyjne samorządów wyniosły w okresie 2006-2018 aż 461,5 mld zł, wyraźnie przewyższając rządowe wydatki inwestycyjne, apelują do rządu o zmiany w systemie finansowania sektora samorządowego.

Dobra kondycja JST, ale...

W stanowisku kongresowym Związku Gmin Wiejskich RP czytamy, że w ostatnich kilkunastu latach obserwowaliśmy wzrost dochodów podatkowych jst z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT. Ale po pierwsze należy zwrócić uwagę, że w przeważającej liczbie gmin wiejskich dochód z CIT jest śladowy, a PIT w gminach typowo rolniczych nie ma decydującego znaczenia. Po drugie, polskie samorzady, które mają połowę udziału w podatku dochodowym, zanotowały w latach 2015–2018 łączny wzrost wpływów z tego źródła na poziomie 15,43 mld zł, który był spowodowany głównie wzrostem wynagrodzeń w gospodarce. Wzrost pensji paradoksalnie przełożył się jednocześnie na zwiększenie wydatków samorządowych. Polski podsektor samorządowy zatrudnia ok. 2 mln pracowników (nie tylko urzędników). Wzrost ich wynagrodzeń oznaczał wyższy poziom wydatków w 2018 r. w stosunku do 2015 r. o 11,26 mld zł. Po trzecie, w tym samym czasie znacząco wzrosły również ceny zakupu materiałów i usług, na które w analogicznym okresie samorzady wydatkowały o 7,9 mld zł więcej.

Łączne wydatki budżetów jst związane z rosnącymi kosztami realizacji zadań publicznych wyniosły w ciągu ostatnich 4 lat 19,16 mld zł, a co za tym idzie przewyższyły faktyczny wzrost dochodów z PIT i CIT o 3,73 mld zł. Te fakty, w opinii uczestników kongresu gmin wiejskich są zupełnie nieuwzględniane i przemilczane w toczącej się debacie publicznej. Samorządowcy wiejscy podobnie jak członkowie Unii Miasteczek Polskich (o czym piszemy osobno) podkreślają, że w debacie publicznej podnosi się jedynie argument wzrostu dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Tworzy się wrażenie, że "samorzady mają dużo pieniędzy", zatem mają czym finansować wydatki, w tym te wprowadzane decyzjami rządu i parlamentu.

Wyższe koszty oświaty oraz obniżka podatków

Samorządowcy ze Związku Gmin Wiejskich EP odnotowali ostatnie i zapowiedziane zmiany w systemie podatkowym: likwidację PIT dla osób poniżej 26. roku życia, zmniejszenie stawki PIT w pierwszej grupie podatkowej z 18 do 17 proc. oraz dwukrotny wzrost kosztów uzyskania przychodów. Zmiany te będą skutkować, ich zdaniem, ubytkiem wpływów z PIT o 14,45 mld zł, co daje 7,21 mld zł mniej wpływów do budżetów samorządowych w skali roku. Dodatkowo, w związku z zapowiadaną likwidacją Otwartych Funduszy Emerytalnych, samorzady utracą udział w PIT od wypłat środków z tego tytułu szacowany na ok. 8,25 mld zł w ciągu kolejnych lat.

Skutki

W stanowisku kongresowym czytamy, że obecnie ujemną nadwyżkę operacyjną budżetów ma 31 miast na prawach powiatu, 58 powiatów ziemskich (w kolejnych 46 jest ona niższa niż 1 mln zł) oraz 865 gmin (w kolejnych 751 jest ona niższa niż 1 mln zł). Wprowadzone i zapowiedziane przez rząd zmiany będą w kolejnych latach pogarszały te statystyki. Pogarszająca się sytuacja finansowa w krótkim czasie doprowadzi do znaczącego spadku inwestycji samorządowych i problemów z wykorzystaniem funduszy unijnych. W skrajnych przypadkach może skutkować niewydolnością w realizacji podstawowych zadań publicznych.

Zrekompensować samorządom utracone dochody i powiększyć ich katalog

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 26, wrzesień 2019 13:57

Jarosław Komża

Odsłony: 635

Apel o zmiany

Zgromadzeni na XIX Kongresie Gmin Wiejskich skierowali do rządu kilka postulatów. Apelują o:

1. Rekompensatę utraconych dochodów JST w podatku PIT w związku ze zwolnieniem z podatku dochodowego osób do 26 roku życia, obniżenia najniższego progu podatkowego z 18 do 17 proc, , podwyższenia kwoty wolnej od podatku, przeniesienia środków z OFE;
2. Zwiększenie katalogu źródeł dochodów JST. Szczególnie o te stanowiące bezpośrednie dochody budżetu centralnego i niepowiązane z programami socjalnymi, mającymi wpływ na dochody samorządów. Samorządowcy apelują o wprowadzenie partycypacji samorządów w dochodach z podatku VAT i akcyzie;
3. Pokrycie 100 proc. kosztów waloryzacji płac nauczycieli, łącznie z dodatkiem za wychowawstwo oraz dodatkowym świadczeniem dla nauczycieli stażystów;
4. Przywrócenie samorządom kompetencji kształtowania sieci szkolnej, co będzie źródłem racjonalizacji wydatków na oświatę;
5. uwzględnienia waloryzacji zadań zleconych z administracji rządowej o wskaźnik wzrostu płacy minimalnej z uwzględnieniem doliczania do najniższego wynagrodzenia dodatku za wysługę lat.